

Debrecen 1891

Debrecen 1891 1891
145

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr.
Félévre 5 frt — kr.
Negyedévre 2 frt 50 kr.
Egy óra 1 frt — kr.
Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:

Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében, Szinay Gyula kiadó lakásán (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben.

DEBRECZEN

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.
 Hirdetést vagy reclámot magában foglaló ujdonság sora 50 kr.
 Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyulánál és a szerkesztőségben. Kéziratok vissza nem adatnak.

A birói felügyelet.

A »Jogi-Hetilap«-ból.

A birói és ügyészi szervezet módosításáról szóló törvény életbe lépett. Nincs okunk restelni, hogy e törvény irányában javaslat korában igen sok tartózkodással viseltünk. Feltettük tőle, mert egyik-másik intézkedése által nagyon közelről érintve láttuk, a birói függetlenséget. Azonban, a mily tartózkodás nélkül kifejezést adtunk annak idején aggodalmainknak, épp oly örömmel jelenthetjük ma ki azt a meggyőződésünket, hogy a debreczeni királyi ítélő táblaterületén e törvénynek tulnyomólag csak előnyei fognak érvényesülni.

Az után a körlevél után, melyet királyi táblánk elnöke az új szervezeti törvény életbeléptetése alkalmából a debreczeni kir. tábla kerületében működő bíróságokhoz intézett, ezt a meggyőződésünket osztaniok kell mindazoknak, akik a magyar igazságszolgáltatás jövőjében, megújulásában erős hittel bizni tudnak. S a magyar birói székről elhangzott hatalmas szótat mindenütt ugyanazt a hatást keltette. Az apostrophált bíróságok siettek örömteljes üdvözleteiket válaszul küldeni az élükön álló jeles vezérnek, ki most egyuttal igaz bajtársként nyújtotta feléjük kezét. Így halad Themis hadserege biztos győzelemre.

A mitől legjobban féltünk, a hierarchikus és bürokratikus alárendeltség fenyegető veszedelmétől a mi bíróságainknak ilyen vezetés alatt nincs mit tartaniok. Új lévén az intézmény, s szilárd kezek rakván le alapjait, remélhetjük, hogy a vezetésben beállható változás, — a mi a mi óhajításunkkal ugyan nagyon ellenkezik, — nem fogja a vezetés elveinek megváltoztatását maga után vonni. Így lehetővé lesz téve, hogy a fokozatos és erélyes felügyelet csakugyan igazolni fogja a gyakorlatban a körlevélben kifejtett ama nemes elméletet, hogy a törvénynek a felügyelet gyakorlására vonatkozó szabványjaiban »annak a magasabb eszmének kifejezését kell keresnünk, mikép a törvény, midőn a birák feletti felügyeletet bíróra ruházza, ez irányban a birói kart autonom testületté tömöríti, ezáltal függetlenségének újabb biztosítékaiiban részesíti.« Vagyis a törvény ellenzőinek álláspontjával ellenkezőleg, királyi táblánk elnöke éppen a birói függetlenségnek egy újabb, erős garantiáját találta fel a törvényben.

Annyi kétségtelen, hogy ha valahol, ugy e törvény keresztülvitelében a siker tisztán az alkalmazástól függ. A körlevélben kifejezésre juttatott elvek pedig

a siker biztosítására kétségtelenül sokkal alkalmasabbak, mint egy csomó liberalis phrasisnak a gyakorlati érvényesülés minden reménye nélkül való törvénybe iktatása.

Ha a királyi tábla elnöke oly közvetlenséggel fogja a felügyeletet gyakorolni, hogy fölkeresi pályatársait működésük színhelyén, személyesen megismerkedvén valamennyivel, sohasem zárkózik el a hozzá bizalommal közeledőtől: nemcsak a leghelyesebb módját választja a felügyelet gyakorlásának, hanem a személyes érintkezés szívélyességével enyhíti a felügyelet szigorúságát, annál inkább biztosítván annak sikerét is.

Különös figyelmet érdemel és — lehet mondani — országos és örvendetes föltűnést keltett a körlevélnek azon kijelentése, mely szerint a kir. tábla elnöke nem fog elzárkózni azoktól a köröktől sem, a melyeknek illetékes véleményét pályatársai hírnevének elfogulatlan bírálataira hivatottnak tartja. Ez alatt a kijelentés alatt nem lehet mást érteni, mint azon fölfogás érvényesülését — mely végre immár utat tört magának a legmagasabb birói körökig, — hogy tudniillik a biró működésének illetékes és elfogulatlan bírálója első sorban az ügyvédi kar lehet, mely tehát ezután szintén számot tarthat arra, hogy nézetei egyben-másban figyelembe vétnessenek. Ez az igazán liberális és gyakorlatilag gondolkodó magyar jogászvilágra jótékonyan ható biztatás méltó visszhangot is keltett az ország legelső ügyvédi kamarájában, midőn értesülésünk szerint annak nagynevű elnöke az öröm és elismerés hangján üdvözölte a debreczeni királyi tábla elnökét a körlevélben érvényre juttatott magas fölfogásáért.

Bizonynyal minden emberies érzést sajnálatra indít az a látvány, hogy öreg emberek, kik korban és szolgálati időben egyaránt előre haladtak, sokkal ifjabbak által megelőzve, többnyire nagy családdal, kisebb fizetéssel alantasabb állásban kénytelenek az igazságszolgáltatás jól fölfogott érdekében bizony sokszor igen kívánatos nyugdíjazásukat bevárni. De ha a magasabb birói állások betöltésében csak az avancement ridex szabályai lennének irányadók: attól kellene tartanunk, hogy bíróságaink mihamarabb a birói kar rokkantjainak menedék-házaivá devalválódnak. Ezért tisztelettel és az igazságszolgáltatás legmagasabb érdekeinek megővésébe vetett teljes bizodalommal hajlunk meg a körlevélben kifejezett ama *suprema lex* előtt, mely »kizárja azt, hogy a betöltendő állásokra való ajánlatnál a pályázók személyes érdeke, csu-

pán a rangidősbség, hosszas szolgálati évek, a megélhetés kényszere stb. egymagukban irányadókul szolgálhassanak.«

Mindenütt undort keltő, de kétségtelenül legutálatosabb, s egyuttal legveszélyesebb a stréberség a birói pályán. Protectio, személyes törleszkedés és kunyorálás, hírlapi reklám és a sajtónak más módon való illetéktelen befolyásolása: mind megannyi eszköze a léha stréber-népnek. A körlevél valamennyit erőteljesen utasítja vissza, s mi a magunk részéről biztosítjuk az elnök urat, hogy valamint a debreczeni sajtó eddig sem sülyedt senki személyes érdekeinek eszközévé, ugy mi is, mint a sajtónak egyik szerény vidéki közlönye teljes lélekéből osztozunk a sajtó és a biró közötti viszonyról nyilvánított fölfogásában. A mit az igazság és alaposságról és ennek követelményeiről mond a körlevél, midőn figyelmezteti bírótársait, hogy egy perczig sem szabad az igazságot »feláldozni annak a törekvésnek, hogy az igazság rovására tűntessünk a számok halmazával, hogy az állam fiskális érdekeinek szolgálivá szegődjünk«: azok arany szavak, a melyeket nagyon üdvös lesz, ha a többivel együtt lelkükbe vésnek biráink, kiknek egy kisebb része feltartóztatlanul rohan az »over-working« veszedelmes örvénye felé, míg mások csakugyan üres számok gamma-dával szivesen kaczerkodnak, ellenben igen sokan Pató Pál módjára, még ma is ugy gondolkodnak, hogy »Ejh ráérünk arra még.«

Ama classicus meghatározás, melyet a biró hivatásáról a körlevél befejezése tartalmaz, előttünk is felidézi a régi nagy országbirák emléket s jóleső reménnyel tölt el bennünket az iránt, hogy ily elvek vezető hatalma alatt a legjobbak csakugyan így tölthetik majd be a királyi tábla területén a legkisebb jogügy eldöntésében is magas birói hivatásukat, míg a legrosszabbaknak, — erősen hiszszük — nem soká lesz maradásuk.

Igy és csak így lesz lehetséges, hogy a királyi táblák decentralisatiojának áldását megérezze a magyar jogászvilág és a jogkereső nagy közönség s akkor sokan, a kik még most kételkednek benne, elfogják hinni, hogy a decentralisatio nemcsak felesleges luxus, hanem tulajdonképeni nagy czéljának: a szóbeliség és közvetlenség behozatalának, a felügyelet és ellenőrzés nevelő hatása által legbiztosabb előkészítője leend.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése július 2-án.

Pártunk esütörtökön ismét öt kiváló szónokot állított az önkormányzat védelmére. Dobay Antal sok humorral s a természetes

józan és erős argumentumaival, Tulo k Benő és I s a á k Dezső a gyakorlati közigazgatás terén szerzett megszívlelni való tapasztalataikkal arattak nagy hatást. Magas színvonalon állott s kiváló eleganciával volt előadva a H e n t a l l e r Lajos beszéde, mely czáfolhatatlanul bizonyította, hogy a cenzalizáció mindig az abszolutizmus, az önkormányzat mindig a szabadság kormányrendszere volt. Átalános feltűnést keltett F a r k a s Imre, a háznak és pártunknak ez a puritan egyszerűségű tagja, a kinek beszéde nemcsak rendkívüli politikai és történelmi tanulmányokról, hanem egyszersmind kiváló szónoki tehetségről is tett tanúságot. Az ülés végén G u l á c s i Dezső dilettantuskodott az alkotmánytörténetben, hogy végül a javaslat elfogadásában fakadjon ki.

D o b a y Antal nem fogadja el a javaslatot. Választóitól megkérde és azok azt mondták, hogy nemcsak egy véleményen vannak vele, de megbízták, hogy a képviselőházban is fejtsse ki az ő véleményüket, tehát nincs az államosítás mellett. Pártolja Szederkényi javaslatát. (Helyeslés a baloldalon.)

H e n t a l l e r Lajos nem hiszi, hogy a kormány elérje azt a célt, a melyet Beksiés Gusztáv beszédében kifejtett. Nem az egyéni jogok lesznek biztosítva, hanem az a z s i a i abszolutizmust állapítja meg vele. Az egyéni jogokat sehol a világon nem bízzák az államhatalom önkényére. Az államnak nem szabad a helyi dolgokba avatkoznia. Szóló részletesen polemizál Beksiés Gusztáv beszédével. A politikai szabadságot az önkormányzat teljessége nélkül nem lehet biztosítani. A javaslat alkotmányos uton akarja a nemzetet ősrégi jogaitól megfosztani és a reakciót fogja előmozdítani. Nem áll, hogy az állam nem állhat fenn központosítás nélkül. Legjellemzőbb példa erre nézve Svájc, a mely nincs központosítva s mégis szabad állam, míg a központosítás sehol sincs úgy megvalósítva, mint Oroszországban. Idezi a boldog emlékü József nádor véleményét, amelyet Kossuth elevenített fel, midőn emlékbeszédet tartott felette s a mely vélemény annyira kedvezően hangzik a vármegye nagy hivatásáról. Azt hiszi, a javaslat számtalan vizsály forrása lesz, mert a polgárságot erős ellentállásra fogja kényszeríteni. Egy új hadsereget fognak általa teremteni, a szolgaság hadseregét. Nem fogadja el a törvényjavaslatot.

T u l o k Benő kifogást tesz az ellen, hogy a kormány tüzzel-vassal keresztül akarja hajtani a javaslatot. Hogy a képviselőkre mennyire terhes ez, mutatja, hogy ma is negyed-óraig kellett csöngetnie az elnöknek, a míg összesen behozott 40 képviselőt. A javaslatot nem fogadja el, hanem pártolja Szederkényi ha-

tározati javaslatát. (Helyeslés a szélsőbalon.)

I s a á k Dezső ígéreteiben nem hisz, de a tények előtt szemet nem hunyhat. A kormány ígér ugyan neki biztosítékot, de javaslatában minden eddigi biztosítékot leront. Megemlékezik a szatmármegyei székhely kérdéséről is. Értesülése szerint a kormány már elhatározta volt, hogy a székhelyt Szatmárra helyezi át, de legujabban egy ismert főúr vetette latba befolyását s most a kormány habozik. A javaslatot nem fogadja el. (Helyeslés a szélső balon.) Szünet után felszólal:

F a r k a s Imre: Aki áttanulmányozta a javaslatot — ugymond — és aki ismeri a történelmet, az be fogja látni, hogy nagy veszélyt rejt magában ez a javaslat. (Ugy van! balról.) Ez a javaslat közelebb visz az abszolutizmushoz. A kormány örökségképen kapta a feltékenységet a nemzeti törekvés iránt. (Ugy van! balról.) A vármegye nem olyan rossz, mint Eötvös a »Falu jegyzőjében« festette. Ő maga, mint politikus visszavonta azt, a mit mint író vétett. És ma sem minden vármegyében rossz a közigazgatás, jó közigazgatás is van. Ő azt tartja a vármegyéről, a mit Széchenyi István mondott: »azért, hogy az ember foga fáj, nem szükséges a fejt levágni«. 1844-ben volt egy hasonló javaslat, de nem merté oly világosan kifejezni célját, mint ez. A különbség a kettő közt csak az, hogy az alatt Metternich neve állott, ez alatt pedig Szapáry Gyula. (Élénk derűtség.) A javaslatot nem fogadja el, hanem hozzájárul Szederkényi határozati javaslatához. (Élénk helyeslés a szélső balon.)

G u l á c s y Dezső, tekintettel az idő előrehaladására, csak röviden akarja indokolni szavazatát. Vitatja, hogy a vármegyék nem voltak abban a hataskörben, amelyet a 18. század óta kifejthetnek. A függetlenségi párt részéről a szabadelvű párt ellen intézett támadásokat visszautasítja. Azt a vádat is vissza kell utasítani, hogy a tisztviselők, a kiket a kormány kinevez, ingyenelők.

C s a t á r: Ki mondta ezt? Bizonyítsa be!

Elnök: Csátár képviselőt rendre utasítom.

Károlyi Gábor gr.: Ők kezdték, aztán itt utasítják rendre a képviselőket.

Elnök: Károlyi Gábor gr. képviselő urat is rendre utasító.

Károlyi Gábor gr. No akkor én megyek. Alászolgálja! (Nagy derűtség.)

G u l á c s y Dezső végül kijelenti, hogy a javaslatot elfogadja. (Helyeslés jobbról.)

A képviselőház ülése jul. 3-án.

A képviselőház tegnapi ülésén P o l o n y i Géza a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

Tekintettel arra, hogy báró Fejervár Gyéza honvédelmi miniszter ur a hozzá folyó évi április hó 22-ik napján a honvédtörzstiszteknek a közös hadseregbe való áthelyezése tárgyában intézett interpellációkra nemcsak a házszabályokban előirt 30 nap alatt, de a képviselőház nyílt ülésében hozza intézett sürgetes daczára újabb 30 napon túl sem felelt, mondja ki a képviselőház, hogy a honvédelmi miniszter urnak ezen eljárását, mint olyat, a mely a képviselőház szabályai ellen tiszteletlenséget bizonyít, rosszalja, és utasítja a képviselőház elnökét, hogy a házszabályok rendelkezésének a honvédelmi miniszter ur által való betartása céljából haladéktalanul intézkedjék, szükség esetén javaslatát, de minden esetre jelentését, legkésőbb 8 nap alatt a képviselőháznak előterjeszteni sziveskedjék. (Élénk helyeslés a szélső balon.)

E határozati javaslat felett hosszas vita támadt, minek az vetett véget, hogy Polonyi visszavonta javaslatát, kijelentvén, hogy mint külön indítványt fogja azt beterjeszteni.

Következik a napirend: a közigazgatás reformjáról szóló törvényjavaslat általános tárgyalásának folytatása.

U d v a r y Ferencz hosszú, alapos beszédben fejti ki, hogy mért nem fogadhatja el a törvényjavaslatot. Pártolja Szederkényi Nándor határozati javaslatát.

B r. J e s z e n s z k y László azt kutatja, mi lehetett célja a kormánynak, midőn e javaslatot beterjesztette. Bizonyára nem az, hogy a »nagy reformátor« címét kiérdemelje; hanem lehetett kettős célja: vagy a közigazgatás javítása, vagy a kormány hatalmának növelése. Bebizonyítja ezután, hogy e javással a közigazgatás javítása elérve nem lesz, de igenis el lesz érve a másik, az igazi cél, a kormány hatalmának növelése. Ilyen javaslatot nem fogadhat el s ezért pártolja Szederkényi Nándor határozati javaslatát.

K o s s a Dezső beszédét az előrehaladott idő következtében mára halasztották.

Hogyan bukott meg Bismarck?

Blowitz, a Times párisi levelezője, vagy hallatlan indiskréciót követett el, vagy pedig vakmerő koholmányt bocsátott világgá, midőn a párisi német nagykövet szájába adja Bismarck bukásának titkos történetét ilyenformán: A volt kancellár az utolsó években oly makacs és szeszélyes volt, hogy ezért már az öreg Vilmos császár panaszkodott. »Teljes önuralomra van szükség, — ugymond — hogy kibírjam modorát.« Azt is mondta az öreg császár, hogy el van készülve a herceggel való szakításra s már ki is szemelte utódát: Capriv

A DEBRECZEN TÁRCZÁJA.

Nőtlen maradok...

El van határozva: nőtlen maradok, punktum! Beszélhetnek rokonaim és fejem bubját bekötni vagyó ismerőseim bármit is, de rábeszélhetni nem hagyom magamat. Az igaz, valami rendkívüli rejlik e három szóban: szerelem, asszony házasság! (tövis, szarv és papucs.)

Honnan is jöhet az az ugynevezett vagyó asszony után! Honnan? Hat elmondom. Figyeljetez férfiak, őrizkedjetez az ugynevezett szoknya regimenttől és okuljatek!!

Mihelyt Ádám öntudatra ébredt, azonnal asszony után áhitozott, mert egyedül ropant unalmasnak találta az életet. Azon időben ő volt az egyedüli nős ember minden hozomány nélkül, s a nélkül, hogy a fővárosi vagy vidéki hírlapok apró hirdetési rovataiban szívet és kezet felajánlta volna, vagy nősülesi szándékát valamely házassági közvetítőnél tudatta volna.

Ádámnak semmiféle közvetítője nem volt, csupán nehez alma, s mire felébredt — puff! nős volt! Így mondja legalább a bibliai történet.

»E nő a te oldalbordád!« így szólott a nagy teremtő a bámuló Ádámnak. Ádám nagyot nézett és a teremtő nagy urának ily szerény megjegyzést mert kockáztatni: »Nem uram, e nő nem bordám, hanem kereszttem, s e kereszttem sirom fejfája is lesz, melyet senki sem fog látni!«

Daczára, hogy Ádám a nős emberek mintaképe volt, neje mégis házi barát után nézett. Az első házi barát már akkor, mint most is, a kígyó volt, mely titokzatos sziszegése által feldulta a házi élet csendjét s boldogságát, s így Ádámnak, mint okos embernek egyéb tenni való nem maradt hátra, mint a savanyu almába harapni, mely alma annyira megrontotta Ádámnak gyomrát, hogy szolgálatképtelenné vált a paradicsom jogait tovább is élvezni. Ennek folytán a paradicsom felügyelői állását minden nyugdíjra való jogosultsága és felmondás nélkül, azonnal elveszítette és szülőföldjéről az erdők sűrűibe száműzetett.

Lássak! Ilyen volt az első házasság és máris olyan balul ütött ki.

Aus ist, nem nősülök, nem házasodom. Semmi kedvem Hymen járna alá bujni.

Hogy magamat röviden kifejezhessem, a házasságot a ferbli, makao stb. házardjátékok

sorába állítom. De még annál is rosszabb, mert mig a házardjátékok törvény tiltja, addig a legragyosabb házardjáték, a házasság törvényileg védve van.

S a rajongók szerint mégis a »házasság valódi paradicsom.«

Én pedig azt mondom, hogy a házasság valóságos paradicsomi szósz, mert abban az ugynevezett paradicsomban olyan telt gyümölcs terem, hogy a ki azt kóstolni vágyik, biztos lehet abban, hogy midőn a legjobb falatot vélné nyelni, torkán akad és könnyen meg is fulhat.

Egy esetben lehet a házasságot paradicsomnak mondani.

Akkor t. i. ha az ugynevezett családi telegkönyv (az anyós) nincs a háznál és ha a háznál lévő szobaciczus eléggé csinos.

Hogy az eszméket némileg tisztázhassam, átmegeyek a különböző nők jellemzésére. Ezek öt osztályba soroztatnak.

I. A derék és becsületes asszonyok. Ezek olyan anyóستul valók, hogy a férjnek napjában csupán egyszer van oka megbánni, hogy megnősült.

II. A rossz és gonosz asszonyok sorába azok tartoznak, kik már valamelyik szabad-

Debrecen 1891

Debrecen 1891 1891

165

tábornokot, ki még a politikában ismeretlen ember, de a császár alkalmasnak tartotta a hatalomra, ha kénytelen volna Bismarcktól megválni. Azt is rossz néven vették Bismarcknak az udvarnál, hogy Herbert fiát oly nagyon sietett külügyminiszterre tenni. »Ez a nepotizmus legnagyobb ténye. — mondá I. Vilmos — melyet eddig a politikában ismerünk.« Igy aztán nem csoda, ha II. Vilmos oly hamar kész volt a nagy kancellárral szakítani és utódát Caprivinál keresni. Azt a jelenetet, mikor Bismarck megtudta hogy kegyvesztett es lemondása elfogadtatott, Münster gr. — allitóltag — így adta elő: »Nagy léptekkel, dühösen, fenyegetőzve járt fel alá a szobában, vadotha az egész világot, fel volt háborodva ellenségei ellen, a cselszövők ellen, kik visszaéltek vele. Oly embert láttam benne, ki kétségbeesett bukása felett, kit a hercegnével való értekezése láthatólag felizgatott. Mert a hercegné és fia kényszerítették őt erőszakos fellépésekre, ők bátorították minden elhamarkodott vagy túlságig vitt tettében, miket szemére hánytak.«

BELFÖLD.

A közigazgatási javaslat fölötti általános vita alkalmasint a jövő hét közepén bezárul s következnek a zárbeszédok, a melyek, miután 11 hat. javaslatot adott be, szintén el fognak tartani néhány napig. A szavazás vagy szavazások tehát aligha történhetnek meg előbb július közepénél. A függetlenségi és 48-as párt ugy magára a törvényjavaslatra, mint a beadott határozati javaslatokra névszerinti szavazást fog kerüni.

A primási székhely Budapestre való áthelyezesének kérdése, mely a közvéleményt már régóta foglalkoztatja, a hercegprimás halála óta ismételten előtérbe lépett, sőt a képviselőházban felszólalás tárgyát is képezte. Mint a »Magy. Ért.« jelenti, a székhely áthelyezésénél nem arról lesz szó, hogy a primási székhely Esztergomból Budapestre tetsessék, hanem a kormány a kérdést olyképpen fogja megoldani, hogy a kinevezendő új primás köteleztetni fog Budapestben állandó helynököt tartani és mindannyiszor, valahányszor a király Budapestben időzik, személyesen is a fővárosban tartózkodni.

Az osztrák-magyar államvasut megváltása. Baross Gábor kereskedelemügyi miniszter — mint a »M. É.« jelenti — a megváltási szerződés értelmében kellő időben megtette reklamációit, melyek többnyire dologi természetűek, de egytuttal személyi kérdésekre is vonatkoznak a nélkül, hogy anyagi kártérítést involnálának és ennél fogva jelentékeny összegre nem is ruhghatnak.

Póthitel a honvédelmi miniszternek. A honvédelmi miniszter legközelebb

a képviselőház elé törvényjavaslatot fog terjeszteni, melyben — mint a »Magy. Ért.« jelenti — póthittel fog kérni azon összegek erejéig, melyek az idej költségvetési előirányzatban törlesztésbe hozattak, de a melyek az élelmi szerek drágasága és a nagyobb szerű hadgyakorlatok folytán megtakaríthatók nem voltak.

Vegyes hírek. A valuta-kerdés megoldásához es rendezéséhez — mint a P. C. írja — valószínűleg még ez év őszén hozzáfognak, ugy hogy tavaszra az erre vonatkozó javaslatot a képviselőház elé fognának terjeszteni. — Strossmayer püspök levelet intézett Risties regenshez és a kultuszminiszterhez, hogy a szerb katolikus egyház ügyeinek szabályozása végett a tárgyalásokat megindítsa. Risties nem tanusit különös előzékenységet a tervvel szemben. — Samassa egri érsek Bécsbe utazott. Utazása a hercegprimási szék betöltésével al. összefüggésben.

KÜLFÖLD.

Az angol parlament budgetje.

Az angol parlament mind a két hazának évi költsége egy millió forintra rug. Ebből a felsőházra 300,000 frt, a képviselők házára 700,000 frt esik; pedig az angol képviselők tudvalevőleg nem kapnak semmiféle napdíjat, vagy egyéb fizetést. E helyett azonban rendes fizetést huznak a parlamenti étterem pinczérei, kiknek a parlament évenként tízezer forintot ad. A most lefolyt budgettárgyalás alkalmával a költségek leszállítását indítványozta egy képviselő, a ki a fölött is panaszkodott, hogy a parlament restaurációjában az etlap épen nem változtatott. A ház a költségeket megszavazta, de egytuttal kimondotta azt is, hogy a parlament konyhájának dolgába bele nem avatkozik.

Natalia keserve. A Bukarestben megjelenő Indépendance Roumanie című ujság Natalia királyné egy levelet közli, melyet egyik meghittjéhez intézett. Keservesen kifakad e levélben Milán király és a szerb kormány ellen. Kijelenti továbbá, hogy még sem megy Odeszába, mert az orosz kormány szimpatizál a szerbekkel s nem akarja magát egy esetleg kelletlen vendéglátásnak kitenni.

A német tanítók fizetése. Berlinből jelentik: A »Reichsanzeiger« közlésezi a közoktatási miniszteriumnak a tartományi főelölkökhöz intézett rendeletét a népiskolai tanítók és tanítónők fizetéseinek szabályozása tárgyában. A rendelet a megélhetési viszonyoknak és életszükségleteknek megfelelő alapfizetést állapít meg, mely ha az illető állás különös fontossággal bír, felemelendő, megállapítja továbbá, hogy a tanítók és tanítónők lakpénzt és a szolgálati időnek megfelelő pótléket kapjanak. Végül meghagyja a rendelet, hogy a fizetések szabályozásának ügye október 17-étől

október végéig a tartományi értekezleteken tárgyalandó, hogy a revizio műve még ez év végéig keresztülvihető legyen.

Vegyes hírek. A hármas szövetség megújítása. A »Morning Post« szerint az új szövetségi szerződés annyiban különbözik a régítől, hogy most nem két, hanem három külön szövetségi okmány létezik. Uj a szerződés Olaszország és Ausztra-Magyarország közt s ez egyelőre nem is fog közzététetni, mig az olasz-német szerződés igen. — Moltke hagyatéka. Berlinből táviratozzák, hogy a Moltke hagyatékából az 1871-ik évi háborut tárgyzó könyv már nyomtatás alatt van és már a legközelebbi hetekben meg fog jelenni, mint Moltke összegyűjtött műveinek első kötete.

Ujdonságok.

* Munkásmozgalmak Biharorszában. A biharmegyei Sárreten, a hol a nép buzakenyéren él, a szomszédos Békésmegyeből átjött bekétlen izgatok szinten elhíntették az elégedetlenség magvát. Mint onnan írják, a megye más vidékein is észre lehet venni a munkásnép ingerültségét, melynek a rendkívül szorgos dolog időben a földbirtokosok fogják a levét meginni, mivel már az aratási idő a nyakukon van. Hogy e mozgalom összefüggésben van a szomszédos Békésmegyeivel, illetve, hogy onnét jöttek át a bujtogatók, igazolja az is, hogy a napokban Ugrán elfogtak egy orosházai bujtogatót, ki a munkásnép közt apostoloskodott s a kinek izgató beszéde annál inkább hatott a munkásnépre, mivel egyes uj földesurak tagadhatlanul kizsákmányolják a szegényeket. Nemely helyen rosszabb dolga van a falusi munkásnépnek, mint a robot idejében; különösen a feles termeléssel zsákmányolják ki őket. Igy aztán nem csoda, ha a bujtogatók munkája sikerrel jár. Hir szerint a Nagyvárad melletti kis-szántói uradalom munkasai is mozgolódnak. Ezenkívül azt is írják, hogy kapzsi nagyvárad terménykupeczek olesó áron megvásárolták a debreczeni »István«-gőzmalom raktárában a multkori nagy tűzkor összepörkölődött búzát s azt ép szemek közé keverve eladták egyik közeli földbirtokosnak, a ki állitóltag semmit sem sejtve, arató munkásainak s eselésdégének osztotta ki. Ezek most mozgolódnak, mert a kenyérük keserű, ehetetlen. — Ilyen esetben pl. csak egy bujtogató, csak egy szikra kell, hogy felcsapjon az elégedetlenség lángja, s esetleg nagyobb szerencsetlenség kulfó-rása legyen.

* A debreczeni főreáliskolánál betöltendő tanári állomásokra hirdett pályázatot jól sikerültnek lehet mondani. A három állomásra összesen 26 folyamodvány érkezett,

szellemü férjet meggyőztek arról, hogy az ördög igazán létezik.

III. A kaczer asszonyok szelkakasok, s addig forognak, mig meg nem rozsdásodnak.

IV. Az ábrándos asszonyok. Azok ropant háziasak, de csak allegorikai képletekben, s szenvedélyük által szívükben oly mártást készítenek a férj uram részére, a mitől a feje is megbomlik.

V. Végül a vénasszonyok. No ezek közé némely férfi is tartozik.

A házasság után az asszonyok háromféle teremtményekké vannak alkotva, u. m. a feleség, az asszony és a nő.

Önök nevetnek kombinációmon? Azt hiszik önök, hogy feleség, asszony és nő, ugyanegy. Oh nem! E három között óriási a különbség.

1. Ha szerelem folytán nőül az ember, akkor a nő feleségem és a férj uram.

2. Ha az ember kényelmességből nőül, a nő asszonyom, a férj férjem.

3. Ha pedig illendőségből nőül, a nő nőm, a férj uram!

A nőknek a férj iránti hajlamuk is változó.

A feleség szereti az urát; az asszony megkiméli a férjét;

a nőm megtűri az uramat;

a feleség anyja a gyermekeinek; az asszonyom ápolója gyermekeinek;

a nőm parancsolója gyermekeinek, mert az ápolás véleménye szerint szobaleányáé vagy komornájáé.

Ha a férj beteg, a feleség ápolja és örködik felette, mint Gabriel anyala;

az asszonyom meglátogatja a beteg férjét;

a nőm tudakozódik hogylétéről s ügyvédet hivat, hogy a rokonok elől mindent biztosíthasson magának.

Ha a férj meghal, a feleség megsiratja; az asszonyom panaszkodik;

a nőm uszályos fekete gyászba jár, mert ez jól áll neki;

a feleség férjhez is megy néha (mindig egy év mulva);

az asszonyom hat hónap mulva;

a nőm már hat hét után, sokszor még a hat hét letelte előtt.

A nők legyőzhetetlenek a férfinemre nézve, mivel még a katonai taktika is velük született. Mintha csak mind egy anya szülte volna őket egyforma fegyvereikkel vivják ki a legnagyobb harcokat a férfakkal szemben.

»A nyíllal szemükben«, »karddal szájukban«, »ágyudörgő ajkukkal« s »forró ólommal

szemükben«; s ha a municziós kocsijuk (az anyós) is ott van, akkor nemcsak »schah«, hanem »matt« is a férfi. A házasságban különös a taktikájuk. A duzzogás alapja a házasság diplomáciájának, s a legnagyobb hatalmuk az ájulásban rejlik.

Es azért, ha a férfi nősülni akar, előbb győződjék meg, bir-e mindazon tulajdonságokkal, melyek egy férjet megilletnének s ha meggyőződött, s képes magáról azt feltenni, hogy szarvakkal megkoronázva bele harapjon a paradicsom tiltott gyümölcsébe, akkor esküvéje előtt naponta vagy tizszer mondja el a következő miatyánkot:

»Mi leendő oldalbordánk, ki vagy egy gazdag ember magzatja, jelentessék be a te hozományod. Jöjjön el apád felgazdagsága, anyád nélkül. Legyen meg a te ifjuságod, miképpen most, azonképpen évek mulva is. A mi mindennapi kártya, ital és dohánypénzünket add meg bőven az esküvő előtt és bocásd meg, ha elme gyünk a kávéházakba és ott maradunk reggelig, mikép mi is megbocsátunk, ha nem kell veled színházba és balba mennünk.

Es ne vigy minket a divatárus kereskedésbe, de szabadíts meg anyádtól és nyelvédtől. Mert tied a fecsegés hatalmas eszköze most és élted végéig.«

A. V.

nevezetesen az ábrázoló mértani tanszékre 7, a magyar-német nyelvre 11, a történelem földrajzra 8 pályázó folyamodott. Mindenik állomásra többen pályáztak olyanok, kiknek minősítése a pályázati feltételeknek minden tekintetben megfelel. A tanári testület a véleményadás végett átküldött kérvényeket saját ajánló véleményével már fölterjesztette a miniszteriumhoz. — Nagyon valószínű, hogy a kinevezések még ezen hónapban meg fognak történni. A városi hatóság az iskola átadására vonatkozó szerződésben biztosított tanár-ajánlási jogát most akképen gyakorolta, hogy a miniszteriumnak azon tanárokat ajánlotta kinevezésre, kik a városi realskolában már évek óta mint állandósított rendes tanárok működnek. A miniszterium a városi hatóságnak ezen ügyben tett felterjesztésére már válaszolt is, és kijelentette, hogy a rendes tanárokat, valamint egy helyettes tanárt hajlandó állami szolgálatba átvenni, azonban fentartja magának, hogy ezek közül némelyiket a szolgálati érdek tekintetéből más tanintézetbe helyezhesse át. Eszerint a főrealskolában a jövő iskolai év kezdetétől, vagyis szept. elejétől a 4 vallás tanáron kívül 11 rendes tanár fog működni. Az iskola hetedik osztálya már az idén megnyílik.

* Újabb tüzek. Annnyira napirenden vannak Debreczenben a tüzesetek, hogy idestova már meg sem fog lepni senkit a félrevert harang. A veres kakas ismét itt van, s alig multak el a esütörtöki tűz izgalmai, tegnap és ma újabb tüzesetek voltak. Ugyanis tegnap d. u. 2 órákor a bundi-utczai 1211. számú nádasház kigyuladt s már fél három órára a tető teljesen leégett. A ház Korom Kálmán családjáé. E ház szomszédságában levő 1210. számú ház, mely szintén nádfedeles, ma reggel fél hat órákor gyullt ki s 7 órára szintén leégett a tetője. A károsult Debreczeni Ferenecz pásztor. Mindkét tűz okát a ma d. u. megejtendő r. tűzvizsgálat fogja kideríteni. — Mindkét tüzesetnél hámulatos ügyességet fejtettek ki a tűzoltók, Boczkó Sámuel r. főkapitány vezetése mellett. A rendfenntartásánál a honvédség néhány százada segédkezett, Eszéki főhadnagy intézkedése mellett. — Az éjjel 1 órákor pedig a libakert-soron, a Paraghamalomhoz közel, égett le egy nádfedeles ház.

* Egy évforduló. Tegnap volt 25-ik évfordulója a königrázi vesztett csatának. A königrázi csata 1866 jul. 3-an vívott. Holtak, sebesültek és foglyokban 40,000 embert vesztett az osztrák, 10,000 embert a porosz. E napot mi megjubilalhattuk volna, mert hiszen a königrázi vesztés szerezte vissza Magyarországnak elkobzott alkotmányát.

* Vasárnapi istentiszteletek. Holnap d. e. a református nagy templomban K. Tóth Kálmán, a kis templomban Balogh József, az ispotályi templomban Kiss Ferenecz a czepléd-utczai templomban Dicsőfi József, a lutheránus templomban Materny Lajos prédikál.

* Vasut kirablás. Az északkeleti vasut Majteny állomásán jun. 30-ikán éjjel egy cigány csapat a vasuti tehervonatot megrabolta. Itt a Szatmár felől jövő tehervonat és Debreczenből érkező személyvonat találkozik és 15 percnyi rendes megállás után indul tovább. Az ej sötétjét és az esős időt használták fel a cigányok, s lefeszítvén a teherkocsik ajtóinak záróit, azokból a megállási rövid idő alatt lisztet, gabonát, ládákat stb. vettek el s csak akkor vettek észre a műveletet, mikor a vonat már épen indult s akkor sem egyébről, mint csak a tárva-nyitva hagyott kocsi ajtókról. A rabló cigányok közül vagy hat darabot már kézre is kerítettek a csendőrok. Mindenesetre szép csendelet a szomszéd vármegyében.

* Ongyilkos gyermek. A volt debreczeni kir. ügyésznek, Poynar Dénes nagyváradi kir. táblai bírónak alig 13 esztendő fia pisztolyal ongyilkosságot követett el. A kis fiu halálosan megsebezte magát.

* Kinevezések. A debreczeni királyi tsvszék elnöke kinevezte díjas joggyakornokká a h. bösörményi járásbíróhoz Burger Menyhért ügyvédjelöltet, a debreczeni törvényszékhez pedig Szabó Lajos végzett jogászt.

* Egyház. A debreczeni ev. ref. egyház tanácstermében ma d. u. 3 órákor gazdasági ülés, holnap d. e. 10 ó. pedig közgyűlés tartatik. Tárty: 4 megüült tanítói állomás betöltése és folyó ügyek.

* Kukoricza-sör. Francia lapok jelentése szerint mind nagyobb mennyiségben produkálnak és isznak Franciaországban egy új serföldterméket, t. i. sört kukoriczából. Egy szaklap erre vonatkozólag azt írja, hogy a sör a kukoriczából sokkal olcsóbban állítható elő, mint árpából s mégis ezzel egyenértékű ital válik belőle. Az új sört nem javított előállítás módok segítségével nyerik, hanem az által, hogy a tengerit cízrátatják, úgy hogy a sör tökéletesen kukoricza-termék, nem pedig kukoriczaliszt és árpalé keveréke, minőt sok helyen készítenek.

* A vasárnapi munkaszünet. A kereskedelmiügyi m. kir. 37892/Vl. sz. a az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről szóló rendeletet valamennyi magyarországi törvényhatóságoknak megküldte s elvárja a törvényhatóságoktól, hogy az ezen rendelettel engedélyezett kivételek korlátai közt a szigorú keresztülvitelt minden rendelkezésre álló törvényes eszközökkel előmozdíttandja. A miniszter az érdekeltektől szakkörök és testületek meghallgatásával alapos megfontolás után az iparos és kereskedői osztálynak, valamint a fogyasztó közönségnek a törvény szellemével összeegyeztethető minden méltányos igényt a lehetőségig kiegyeztetni igyekezett s meg fogja figyelni, mily további intézkedés lesz még esetleg szükséges.

* Új havanna szivarokat bocsát forgalomba a dohányjövődéki igazgatóság, Regalia Britanica, Londres, Regalia Media és Regalia Londres névök a fővárosi dohánygyár új szülötteinnek, melyeket az általános arjgyezékbe anyakönyveztek a belügyminiszter rendeletére. Van köztük erős és gyenge, világos és barna, kedve és szája-íze szerint a havanna szivarok kedvelőinek.

* Halálozás. Következő gyászjelentést kaptuk: Mély fájdalommal tudatjuk szeretett jó anyánk, anyósunk, nagyanyja, dédanya és rokon öz. polg. V á s á r h e l y i S á m u e l n é szül. Kovács Zsuzsanna asszonynak, f. hó 2-án, esteli fél hét órákor, életének 83-ik, özvegységének, 7-ik évében, hosszas és súlyos szenvedés után bekövetkezett gyászos elhunytát. Kedves halottunk porrései folyó hó 4-én, szombat délután 5 órákor fognak Nagy-Csapó-utca 922. számú háztól az ev. ref. nagytöplomban tartandó gyászszertartás után a Hatvan-utczai temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Végítzességtételére rokonainkat, ösmérségeinket és a n. é. közönséget szomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen, 1891. Julius hó 3. Gyermekei: Vársárhelyi Sándor, nóm Somogyi Mária gyermekeink és unokáinkkal. Vársárhelyi Julianna férjem Trocsányi Ferenecz gyermekeink és unokáinkkal, az összes rokonok nevében is Béke lengjen porai felett! A temetést Dankó M. intézei rendezte.

* Gyermeklogika. Mondd csak kicsikém, kit szeretsz jobban, keresztapádat vagy ezt a szép babát? — Jobban szeretem keresztapát, ha a babát nekem adja.

* Bolla tábornok a Hortobágyon. Tegnap Bolla honvéd tábornok családjával, Beszler Lajos tanácsnok kíséretében megtekintette a hortobágyi méneseket és törzsgulyákat. A kirándulásból csak késő este teretk haza.

* Névmagyarosítás. Goldsteiner Géza szövati lakos Gyárfásra, Deutsch Ede h. bösörményi lakos pedig Darvasra változtatta át a nevét belügyminiszteri engedéllyel.

* A zöldszemű szörnyeteg. Vas Sándor iparos tegnap este a Széchenyi-utczán revolverrel leleselkedett a szeretőjére, kit feltéknységből megakart löni. Mikor hiába várt, bosszuját egy elebe akadt gyermekemeken töltötte ki, a kit fojtogatni és ütni verni kezdett. A rendőrök letartóztatták a dühöngőt.

Nagy versenykuglizás rendezték holnap, vasárnap, a pénzügyi tisztviselők kuglizójában (posta-épület), melyre ugy az egyleti tagok, mint a n. é. közönség tisztelettel meghívatnak.

* Allami ménék kisorolása. A földmívelésügyi miniszterium körrendeletben értesíti a lötenyészési bizottságok elnökeit, hogy az állami mentelepeknél a ménék kisorolása Bábólnán július 12-én, Székesfehérváron július 14-én, Nagy-Atádon jul. 16-án, Baján július 19-én, Nagy-Körösön július 18-án, Dorozsmán jul. 19-én, Baján július 20-án Verseczen jul. 22-én, Mezőhegyesen jul. 24-én, Rimaszombaton jul. 27-én, Eperjesen július 29-én, Turia-Remetén július 31-én, Debreczenben aug. 2-án, Deesen szintén aug. 2-án, Szepsi-Szent-Györgyön aug. 4-én, végül Homoródon aug. 6-án fog történni. A körrendelet felkéri az elnököket, hogy a vármegyéjüket érdeklő telepöztály selejtezésénél személyesen jelenjenek meg, vagy magukat a lötenyészési bizottság egy-egy tagja által képviseltessék. Szivesen látják mindazokat a tenyészöket, a kik érdeklődnek a lötenyészési kislejtezése iránt.

Fölvívás előfizetésre.

A harmadik negyedév kezdetével bizalommal kérjük föl t. előfizetőinket az előfizetés megújítására.

Lapunk, mint a debreczeni és vidéki olvasó közönség kipróbált közlönye, híven szolgálja a közügyeket, első sorban e város és vidékének érdekeit, e mellett hű tükre az országos és külföldi eseményeknek is.

A napi-remend levő kérdésben, a közgazgatás a lamosításának kérdésében, lapunk az önkormányzati és választási rendszer fenntartása mellett harczol, a jogokat elkobozni akaró kormányval szemben. A nagy vitát, mely a képviselőházban foly, részletesen ismertettük s a kérdést, mely mindannyiunkat érdekel, minden oldalról megvilágosítjuk. A „Debreczen“ mindig ott volt a nemzeti jogokért küzdők sorában s feladatát most is híven és lelkiismeretesen betölti.

Azon igérettel, hogy lapunk szellemi részére ezután is nagy gondot fordítunk, kérjük az előfizetések megújítását.

Vidéki t. előfizetőinket, különösen az olvasó köröket és kaszinókat arra kérjük, hogy előfizetéseiket ne könyvárusi uton, hanem a kiadóhivatalhoz intézett postai utalványon ujítsák meg, mert a könyvárusi közvetítés — különösen ha számosan veszik azt igénybe — nekünk tetemes kárt okoz. Együttal tisztelettel kérjük hátralékos előfizetőinket az előfizetési díjak beküldésére, hogy kötelezettségeinket mi is pontosan teljesíthessük.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 10 frt.
Fél évre . . . 5 frt.
Negyed évre . . 2 frt 50 kr.
Egy óra . . . 1 frt.

A „Debreczen“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

TÖRVÉNSZÉK.

Ártatlanul. Magyarországnak az 1888. évben évben 1450 férfi s 438 nő szenvedett vizsgálati fogságot ártatlanul. Ennyi volt azoknak száma, a kiket letartóztattak, hetekig hónapokig, sőt egy évnél is hosszabb ideig fogva tartottak, de akik ellen az eljárást megszüntetni, vagy őket felmenteni kellett. Ki törődik ezen szerencsétlenek sorsával? (Jogi szemle.) — **Zugirászat.** Az „Ügyvédek lapja“ a m. kir. Curiának 1891. május 29-én 3305. sz. a. kelt határozata alapján a következő elvi jelentőségű ítéletet közli: A feleknek hatóságok előtt való üzletszerű képviselete beadványok díjazott szerkesztését is magában foglalván, zugirászatit kihágást követ el és az 1874. évi

Debrecen 1891

Debrecen 1891 1891
165

34 tcz. 39 §-a értelmében büntetendő az, a ki, a nélkül, hogy ügyvéd volna, felek részére hatóságokhoz intézett beadványokat szerkeszt és ezért díjazást fogad el.

Közigazgatás.

Szőlőművelés az Egyesült-Államokban. Az Egyesült-Államok összes szőlőterületének értékét a műveléshez szükséges gépekkel és eszközökkel együtt mintegy 155 millió dollárra teszi az Unió statisztikai hivatala. Ez a terület 200,780 embernek ad foglalkozást. Arra nézve hiányzanak a megbízható adatok, hogy a szőlőterület a multhoz képest mennyivel nagyobbodott. 1889-ben a szőlőtermő terület 401,261 aceret tett, melyből 307,575 acre volt művelés alatt, s ezen a területen termett összesen 572, 139 tonna szőlő. Ebből ismét 267,271 tonnát fogyasztottak asztali szőlőnek, 240,450-ből mustot sajtoltak (adott 24.306,905 gallont.) 41,166 tonnát pedig mazsolaszőlőnek készítették el.

A rozs-aratás csaknem országszerte, így: a Banátban a Bácskában, Pest homokos vidéken, Vácson, Keszthelyen, Szabolcsban s a Vág vidéken megindult. A rozs általában ritka, nagyon ritka, sok helyütt 2-3 mmt fog adni, azonban a kalasz kifejlett, nagy. A ki tehát zöld színű rozsot óhajt előállítani, igyekezzék az aratással, mert az enapokban hirtelen beállott roppant hőség egyszerre érleli az életet.

A csemege-szőlő értékesítése. A földművelésügyi miniszter a csemege-szőlő értékesítésének érdekében a következőket ajánlja a közönség figyelmébe: Termelőink közül mindtöbben ültetnek csemege-szőlőt, kivált homokterületeken, hol sok esetben a helyi viszonyok miatt a szőlőnek borra való felhasználása, a pinczeépítéssel járó nehézségek miatt, különben sem mutatkozik czélszerűnek. A csemege-szőlőből várt nagyobb jövedelmet azonban gyakran nem érik el, részint azért, mert a csemege-szőlővel kereskedő vállalkozók a termelő-helyekről tudomással nem bírnak, részint azért, mert a legtöbb termelő külön keres magának vevőt, ki az egy-egy helyen rendelkezésre álló jelentéktelenebb mennyiségért csakis szerényebb árt ígér vagy adhat. — Hogy a hátrányok lehetőleg megelőzhetőek, vagy legalább csökkenthetőek legyenek, az a szándékom, hogy a csemege-szőlő-készletek helyéről és nagyságáról adatokat szerezzek, s ez adatokat a bel- és külföldi vevőknek tudomására hozzam. — Ugyanazért fölhívom hazai termelőinket, hogy adataikat csemege-szőlő-készleteikre vonatkozó adataikat bélyegmentesen legkésőbb július 15-éig jelentsék be a földművelési miniszterium VI. G. osztályának. A jelentkező termelő szőlő-készletének eladása tekintetében semminémű irányban sincsen lekötve, hanem azt úgy, mint eddig szabadon, belátása szerint legjobb módon értékesítheti. A jelen fölhívás és adatszerezés czélja csupán az, hogy az ország különböző vidéken eladó szőlőkészletekről minél több szőlőkereskedő exporteur nyerhessen tudomást, hogy ez uton a vevők versenye a termelő eladók érdekében fokoztassék.

Budapesti gabonatőzsdé. Julius 3-án. Buza tavaszra — pénz. — áru máj.—jun. 9.20 pénz, 9.26 áru, őszre — pénz — áru. Tengeri (új) 1891. máj.—jun. 5.83 pénz, 5.85 áru. Zab őszre 5.60 pénz, 5.65 áru. Káposztarepce aug.—szept. 15.80 pénz, 15.90 áru.

Kőbányai sertésüzlet

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Julius 2.

a) Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1) Öreg nehéz (páronként 300-400 klgron felüli sulyban) 42.—43.50. 2) Öreg közép (páronként 300-400 klgr. sulyban) —.— —. 3) Fialat nehéz (páronként 320 klgron felüli sulyban) 45.—45.50 4) Fialat közép (páronként 251-320 klgr. sulyban) 46.—47.— 5) Fialat könnyű (páronként 250 klgrig terjedő sulyban) 47.—48.— II. Magyar szedett: 6) Nehéz (páronként 280 klgron felüli sulyban) 42-43.— 7) Közép (páronként 220-280 klgr. sulyban) 45.—46.— 8) Könnyű (pá-

ronként 220 klgrig terjedő sulyban) 47.—47.50. III. Szerbiai: 9) Nehéz (páronként 260 klgron felüli sulyban, —.—46.— 10) Közép (páronként 220-260 klgr. sulyban) 46.—46.50— 11) Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő sulyban) 47.—.— Sertés létszám: június 26 napján volt készlet 139,378 darab. A hizott sertés üzletirányzata: változatlan. — Hizlalnivaló sertés —.— —, malacz (4-11 hónapos korban) felhajtott 4290 drb.

Szerkesztői üzenet.

Öszinte szavak. Teljes igazsága van, de hát mostanában jobban meg kell nyomni a pennát. A politikai szédelés ellen nem limonádéval, hanem vitriollal kell küzdeni!

Dömötör S. urnak, Budapest. Uraságod igen naiv. Beküldi hozzánk a Hock János orsz. gyűl. képviselő ur interpellációját, függelékekkel ellátva s azt mondja, hogy ezeknek közléséért nem kér díjazást. Mi megfordítjuk a dolgot s azt mondjuk, hogy miután a beküldött közlemény üzleti jellegű: hajlandók vagyunk kiadni a hirdetési rovatban — 25, azaz huszonöt pengő forintokért.

Gyulafy urnak. Ne tessenek előre inni a medve bőrére! Nem is tartjuk illő dolognak, hogy Sz. R. prépost ur balesetét máris korteskedésre használják föl. Mi az ajánlott terjedelmes lekipásztort nagyra becsüljük ugyan (üres óráinkban talán beküldött életrajzát is elolvassuk), de nem korteskedünk mellette s nem is hisszük, hogy a debr. prépost-plébánosi állás megüresednék.

Felölös szerkesztő: **Kósa Barna.**
Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő,
Dr. Bakonyi Samu fómunkatárs.

Haszonbérbe adó.

A **h.-hadházi** most tagosított határ **legjobb** részén, H.-Dorog alatt, egy 200 cath. holdas, kitünő minőségű tagbirtok, esetleg **dohány termelési** engedélyvel, egészen új gazdasági épületekkel, f. é. őszől kezdve **haszonbérbe kiadó.** — Értekezhetni iránta **Szinay Gyulánál** (Debreczen, kis-csapó-utca 383.), vagy **Veszprémy Istvánnál** H.-Hadházon. 269 2

temetkezni

bármely osztályu családnak a debreczeni asztalos-egylet temetkezési intézetében

Kenyérpiacz-tér Tisza-ház

Kovács Mihály fűszerkereskedése szomszédságában.
299 10-5

Irányi Béla

gazdasági gépgyára és gépraktára
DEBRECZEN,

Nagy-várad-utca 2227. szám.

Ajánl igen jutányos árak és kedvező feltételek mellett, ugy saját, mint más kitünő gyártmányu

„Hollingsvortt“ Gyűjtőgépeket,

szabadalmazott új fajta, kitünő szerkezetű

„Viktoria“ Rostákat,

mely valamennyi eddig létező rostákat minden tekintetbe felülmulják; ezeken kívül mindenféle más **gazdasági gépeket**; továbbá: **gőzcséplőgépekhez** való részletek, mint **acél-dobsineket, fém- és fa-lágerokat, többféle vas-csöveket** stb. stb. **Kerti- és locomobil-fecskendők**et, jótállás és a legjutányosabb árak mellett.

Gépműhelyembe mindennemű gépek javítását, fém- és vas esztergályozást, kázanjavítást alaposan, gyorsan és olcsón készítek.

Teljes tisztelettel

321 3-2 **IRÁNYI BÉLA.**

Kunz József és Társa

BUDAPEST DEBRECZEN, N.-VÁRAD

Kistemplom-bazár.

Franczia batist

előnyös bevásárlás folytán, rendkívül olcsó **leszállított** áron.

Kiházásitási kelenye

teljes kiállításal.

Vászon, kész fehérnemű, divat-rövidáru butor-szővet, szőnyeg, függöny, ággy és asztalterítő, paplan és matrác-raktár dus választékban, jutányosan szabott árak mellett.

Lynoleum (parafa szőnyeg)

bizományi raktár gyári áron.

Pike, trico, plüs

NYÁRI PAPANOK

274 és mindenféle 12

fürdő cizikkek.

MAJOLIKA és PORCELLÁN cserépkályhákat

a legszebb kivitelben és elismert **kitünő**
fűtőképességgel, a Szilács mel-
lett, halászi első magyar agyag-
árú gyárból, előnyös árak mel-
lett ajánl

SESZTINA LAJOS
Debreczenben.

310.

10—3.

283

Foglalkozás. 4—4

Bármely állásu megbízható szemé-
lyek, kik *sorsjegytársaságok* létrehozásá-
hoz tagok szerzésével foglalkozni akar-
nak, *szép jövedelmet* nyerhetnek. Ajánlatok
intezendők a *Budapesti Bank* egyesület
résztulajdonosaihoz Budapestben.

Uj üzlet!

A n. e. tisztelt közönség b. tudomására
hozom, hogy a

rózsa-tér 12. sz. a. Stahl G. ur házában,

a mai kor igényeinek minden tekintetben meg-
felelő

fűszer, festék, liszt és ásványvíz

kereskedésemet megnyitottam,
- melyet változatlan elvem mellett a legzele-
adabb alapon folytatok; ezuttal nyílik alkalma
igen tisztelt vevőimnek eddig irantam tanusi
tott bizalmukat megköszönni és kérem újabs
vállalatomat szives pártfogásukkal továbbra is
támogatni.

133

Tisztelettel

20—16

KOHN HENRIK

Főüzlet: Rózsa-tér 12. sz. Fióküzlet: főutca 1712. sz.

SOHA TÖBBÉ ELŐ NEM FORDUL

e ritka

ALKALMI-ELADÁS!

— Majdnem ingyen. —

Csak! 2 frt 60 kr. Csak!

egy kitünő zsebóra

igen elegáns lánczczal!

Miután az összes külföldi fiók-üzletem
feloszlik, kénytelen vagyok a készletben levő
óriási raktáramat elárúsítani, úgy, hogy mátol
kezdve

egy igen finom, jól járó órát

urak hölgyek vagy fiúk számára **2 frt 60 kr**
potom áron adok el, ingyen mellékelve hozzá
egy igen divatos lánczot. — A megrendelések
azonnal és pontosan eszközöltetnek utánvét
mellett.

ELSŐ és LEGNAGYOBB ÓRARAKTÁR

(CARL POLLÁK)

Bécs, Novoragasse 43. sz.

Felséges ünnepi ajándék!

263.

10—7.

Legjobb minőségü

uj zsákok

és

kölcsönzsákok

legjutányosabb árak és feltételek mellett
kaphatók

Weisz József

termény- és zsák-üzletében

Debreczen, czegléd-utca 2566. sz.

Leszállított árak!

Julius 1-től kezdve az idény előhaladtával

divatos női ruhaszövetek,

MOSÓ VOILE-ok,

Valódi francia batist,

Zephirek és atlas szatinok

rendkívül leszállított

árakon kaphatók:

Szabó Lajos fiai cégnél

DEBRECZEN, ROZSATÉR.

Szives tudomásul.

Figyelmeztetjük a n. e. közönséget, hogy mi Kapferer és Tsa verseny-társunkkal, valamint ehhez hasonló czéggel semminemű összeköttetésben nem állunk, és a mi eredeti Kneip Sebestyén-féle egészségi fehérneműnk csak akkor valódi, ha minden egyes darab a mi piros, Wörishofen látképevel bíró védjegyünkkel van ellátva.

Kneipp Sebestyén plébanos-féle
eredeti tiszta szövésü

egészségi fehérneműje.

Első osztályú gyártmány.

Egyedüli főraktár nagyban és kicsinyben

Wenninger Károly és Spiekerman Egon cégnél

BÉCS, I. GRABEN 8

Fióküzlet VI. Alserstrasse 27.

Illusztrált árjegyzék ingyen és bérmentve.

Cím:

Haupt-depot Knéipp'scher Gesundheitswäshe

WIEN, I. GRABEN 8.

10—6

!!!MÉG CSAK RÖVID IDEIG!!!

Az egyesült magyarhoni üveg-gyárak

ELOBB

Kuhinka István K. és Fia

uj-antalyölgyi üvegyár részvénytársaság

debreczeni raktárát (Piacz. 103. Weisz Sándor-ház, a megyeházzal szemben) feloszlátván,

a raktár helyiségben található

összes üveg- és porcellán-árúk

IGEN OLCÓSÓ

leszállított árak mellett

kiárúsítatnak.

60—31

Debrecen 1891

Debrecen 1891 1891

165

A szépség ápolására ajánlja a SALVATOR gyógyszer-tár

VI. Nasicban, Eszék mellett.

- dr. Spitzer arczkenőcsét   á 35 kr.
- dr. Spitzer mosdóvizét   á 40 kr.
- dr. Spitzer valódi Salvator-szappanját, á 50 kr.
- dr. Spitzer lyoni rizslisztjét   á 80 kr.

Arckenőcs és mosdóviz az arczot minden folttól, pörsenéstől, szeplőtől megtisztítják, s ezáltal az arczbört megfinomítják. Dr. Spitzer arckenőcse 50 év óta a világ minden tájkára küldetik. O v a s. Csak a nevemmel ellátott kenőcs mentes a higanytól, s más ártalmas fémektől. A rosz következményekért, melyek más arckenőcs használatától erednek, semmiféle felelősséget nem vállalhatok. A bőr szépítésére egyedül áll a szépítő szerek közt! A bőrnek már rövid használat után gyöngéd, friss, fehér, fiatalos színt ad, mint ez semmi más toillette szer által el nem érhető. **Felvilágosítások, minden szépséghibáról, és érdekes röpirat: »Toillette tikok«,** ingyen és bérmentve. Küldeményünk tartalma kívülről föl nem ismerhető.

Kapható Debreczen: Tóth Béla, Michalovich István, Dr. Rotschnek V. Emil gyógyszerész urnál.

Er-Mihályfalván: Mátray István gyógyszerész urnál.

Ismételadóknek különösen nagy engedmény. 107. 17-13.

Eladó vagy bérbe kiadó majorsági föld.

A nagyvárud-utczai homok-hordó hegynél **50 kat. homok föld** — ugy sertéshizlalónak, mint szántásra alkalmas terület, — belőle 30 hold szőlő-ültetésre is használható, a többi erdőtest, — van benne egy darab szőlő és gyümölcsös több ezer darab ültetvényvel s el van látva **kőházzal** — szabad kézből jutányosan eladó, vagy bérbe kiadó.

Tudakozódhatni **Szentesi Istvánnál** Varga-utca 2526. sz. a. 245. 3-2.

Clayton és Shuttleworthbizományraktára.

Clayton és Shuttleworth-féle eredeti uj „**HOLLINGSWORTH**“ gyűjtőgépek

amerikai Hiekory-diófából, továbbá saját gyártmányu uj

„**HOLLINGSWORTH**“ gyűjtőgépek kőrís-fából és o'ajban edzett aczefogakkal; eredeti Clayton és Shuttleworth-féle

Baker rosták

űszöglisztítéval vagy a nélkül, vasramás **fonott** szitákkal.

Konkolyozók (Trieur)

Gépszükségletek: oliva-gépolaj, gépszijak, gumilemez, aczél-dobsinek, locomobil-csővek, csőprések, vizállás-üvegek, manometerek, tisztító-csepű, olasz-kender, gépészeti szerszámok stb. stb. a legjutányosabban beszerezhetők

BAUER és TÁRSA

gazdasági géposarnokában **DEBRECZENBEN.**

Gyár és iroda: N.-Péterfia **871.** sz. (telefon összeköttetés).

Raktár: N.-Péterfia **853.** sz. (helyi vasut megálló.)

Ujjonnan berendezett **gazdasági gépgyára** mindennemű gépek és szivattyuk javítását, kazánkovács- és vasesztergályos munkát szakszerűen, gyorsan és jutányosan teljesít. 314 6-3

Ujjonnan nyílt üzletemben van szerencsém ajánlani a légmentesen elzárható

uj patent befőttös üvegeimet,

továbbá **közönséges sima fenekű** igen csinos alaku **beföttös, czukros, lekváros és ugorkás üvegeimet**

rendkívüli olcsó árban.

Mély tisztelettel

Lám Sándor.

Uj üzlethelyiségem: Hatvan- és Piacz-utca sarkán, Tóth Gyula házban, Szabó Zsigmond fűszerüzlete mellett. 322 2

LAEHNE-INTÉZET
SOPRONBAN.

Nyilvánossági joggal bíró 4 elemi és 6 gimnázialis osztály. Reáliskolai és VII osztálybeli növendékek előkészítése.

Uj növendékek a szünidői két hónapon is fölvétetnek.

Értesítővel, prospektussal szivesen szolgál

az intézet igazgatósága.

Férfi chifon-ingek

gallér vagy a nélkül 1-50, a hirneves Schroll-féle chifonból, három minőségben, 1-90. 2-20, 2-60.

Gallérok, kézelők, ZSEBKENDŐK

MINDEN ÁRHOZ.

Harisnyák

urak, nők, gyermekek részére.

CZÉRNA- és SELYEM-KEZTYÜK,

napernyők,

ESERNYŐK

legolcsóbb beszerzési forrása

SZABÓLAJOSFIAI

CZÉGNÉL

Debreczen, Rózsatér.

202 40

JÉGHIDEGVÍZ

a „Margit“ fürdőben.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy fürdőintézetemet a legújabb vívmányú **hidegvíz szivattyúval** szereltem fel és azon kellemes helyzetben vagyok, hogy

zuhany-termemet

jéghidegségű zuhanyokkal és a hidegvíz Bazint is jéghidegvízzel láthatom el.

Gőzfürdő-jegy a pénztárnál . . . . . 60 kr.

Helyi vonaton váltva, jövet-menet jeggyel . . . 65 kr.

Zuhany-jegy a pénztárnál. . . . . 30 kr.

Helyi vonaton váltva, jövet-menet jeggyel . . 44 kr.

A nagyérdemű közönség tömeges látogatását kéri

287 —6

tisztelettel

a tulajdonos

Legújabban szabadalmazott

mosógépek,

kerti lóczák,

KERTI BUTOROK,

jégszekrények,

TIZEDES MÉRLEGEK,

mezőgazdasági eszközök,

a legjobb kaszák

írásbeli jótállással,

vas- és kátránytető-lemezek,

valódi „FUCHS“-féle

rokás jegyű szerszámok

minden iparághoz.

Minden vasáruba vágó cikkek

legolcsóbb beszerzési forrása.

Képes árlap, kívánatra, bérmentve küldetik.

TÓTH GYULA

273 100-59

ELŐBB

TÓTH LAJOS ÉS TÁRSA

vaskereskedése Debreczen, főpiacz városház és czegléd-utca sarkán.

